

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

03-10-29

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять і самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«Державне управління охороною праці»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Охорона праці»
спеціальності 263 «Цивільна безпека»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІБА
Протокол № 4 від 31.03.2020 р.

Рівне – 2020

Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Державне управління охороною праці» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Кусковець С. Л. – Рівне : НУВГП, 2020. – 20 с.

Укладачі: Кусковець С. Л., канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Відповідальний за випуск: Филипчук В. Л., д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Керівник групи забезпечення спеціальності
263 «Цивільна безпека» Филипчук В. Л.

© Кусковець С. Л., 2020
© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2020

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Державне управління охороною праці» належить до вибірових дисциплін циклу професійної підготовки. Дисципліна формує у майбутніх фахівців уміння та компетенції управління та форм їх реалізації державною політикою з питань охорони праці, пожежної та техногенної безпеки на рівні держави, адміністративних територій, суб'єкта господарювання з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу.

Мета навчальної дисципліни «Державне управління охороною праці» полягає в формуванні знань та вмінь щодо державного управління охороною праці, спрямованої на захист працюючої людини від виробничих небезпек, що виникають в сучасному техногенному середовищі та умінні застосувати знання на практиці.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є вивчення системи державного управління охороною праці та техногенною безпекою в Україні, порядку підготовки та атестації керівників та спеціалістів, що експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки, організаційних заходів з попередження, локалізації і ліквідації наслідків техногенних аварій і катастроф.

Вивчати дисципліну «Державне управління охороною праці» рекомендується відповідно до даних методичних вказівок, які складено згідно з робочою програмою для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека»

Підсумком вивчення дисципліни є залік.

1. ВКАЗІВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Підготовка до кожного практичного заняття передбачає попереднє повторення відповідного теоретичного матеріалу з конспекту лекцій (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) або самостійне вивчення цього матеріалу з рекомендованих інформаційних джерел.

Під час виконання практичних завдань здобувачі вищої освіти повинні навчитись працювати з нормативно-правовими актами з охорони праці та визначати чисельність служби охорони праці для підприємств і організацій, складати посадові інструкції працівникам, визначати розміри одноразової допомоги потерпілим та членам їх сімей, визначати орієнтовні нормативи трудомісткості та розрахунку вартості розроблення НПАОП, розробляти комплекс заходів з питань охорони праці на підставі результатів визначення ступеня базового ризику виникнення небезпечної ситуації.

Практичне заняття 1

Обґрунтування та визначення чисельності служби охорони праці та організація її роботи.

Складання посадових інструкцій працівникам служби охорони праці.

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти із порядком визначення чисельності служби охорони праці та організації її роботи, складання посадових інструкцій працівникам служби охорони праці в результаті чого вони мають:

знати – порядок визначення чисельності служби охорони праці та організації її роботи і складання посадових інструкцій працівникам служби охорони праці.

ВМІТИ – визначати чисельність служби охорони праці підприємства, установи чи організації, та складати посадові інструкції працівникам служби охорони праці.

На підприємстві з кількістю працюючих понад 50 осіб роботодавець створює службу охорони праці відповідно до Типового положення.

На підприємстві з кількістю працюючих менше 50 осіб функції служби охорони праці можуть виконувати в порядку сумісництва особи, які мають відповідну кваліфікацію.

На підприємстві з кількістю працюючих менше 20 чоловік для виконання функцій служби охорони праці можуть залучатися сторонні фахівці на договірних засадах, які мають відповідну підготовку.

1. Чисельність служби охорони праці на підприємстві без шкідливих і небезпечних факторів на виробництві

$$M = 2 + \frac{P_{cp}}{\Phi}. \quad (1.1)$$

2. Чисельність служби охорони праці на підприємстві зі шкідливими й небезпечними факторами на виробництві

$$M = 2 + \frac{P_{cp} \cdot K_{\epsilon}}{\Phi} \quad (1.2)$$

$$K_{\epsilon} = 1 + \frac{P_{\epsilon} + P_a}{P_{cp}}, \quad (1.3)$$

де P_{ϵ} – чисельність, що працюють зі шкідливими речовинами;

P_a – чисельність працюючих на роботах підвищеної небезпеки;

P_{cp} – середньоспискова чисельність працюючих на підприємстві;

K_6 максимально може дорівнювати 3, у випадку коли всі працівники працюють зі шкідливими речовинами
 $P_e + P_a = 2P_{cp}$.

Під час складання посадових інструкцій слід використовувати:

- Класифікатор професій;
- відповідні кваліфікаційні характеристики професій працівників згідно з ДКХП;
- локальні нормативні документи підприємства:
- статут;
- колективний договір;
- правила внутрішнього трудового розпорядку.

Література [8; 10; 20; 21; 23].

Практичне заняття 2

Визначення розміру одноразової допомоги потерпілим та членам їх сімей

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти з порядком визначення розміру одноразової допомоги потерпілим та членам їх сімей в результаті чого вони мають:

знати – види страхових виплат потерпілим у разі виробничого травмування, соціальні виплати і порядок їх застосування.

вміти – визначати розміри страхових виплат і одноразової допомоги потерпілим та членам їх сімей.

Страхові виплати складаються із:

1) страхової виплати втраченого заробітку (або відповідної його частини) залежно від ступеня втрати

потерпілим професійної працездатності (щомісячна страхова виплата);

2) одноразова страхова виплата потерпілому;

3) страхової виплати одноразової допомоги сім'ї в разі смерті потерпілого;

4) страхової виплати членам сім'ї загиблого та особам, які перебували на його утриманні;

5) страхових витрат на медичну та соціальну допомогу.

Сума щомісячної страхової виплати встановлюється відповідно до ступеня втрати професійної працездатності та середньомісячного заробітку, що потерпілий мав до ушкодження здоров'я.

У разі стійкої втрати професійної працездатності, встановленої МСЕК, Фонд проводить одноразову страхову виплату потерпілому, сума якої визначається відповідно до ступеня втрати професійної працездатності, виходячи із 17 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого Законом на день настання права потерпілого на страхову виплату.

У разі смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку на виробництві виплачується одноразова допомога:

- його сім'ї у сумі, що дорівнює 100 розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб;

- кожній особі, яка перебувала на його утриманні, у сумі, що дорівнює 20 розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

У разі смерті потерпілого суми страхових виплат особам, які мають на це право, визначаються із середньомісячного заробітку потерпілого за вирахуванням частки, яка припадала на потерпілого та працездатних осіб, що перебували на його утриманні, але не мали права на ці виплати.

Якщо комісією з розслідування нещасного випадку встановлено, що ушкодження здоров'я настало не лише з вини роботодавця, а й внаслідок порушення потерпілим нормативних актів про охорону праці, розмір одноразової

допомоги зменшується на підставі висновку цієї комісії, але не більш як на 50 відсотків.

Література [8–10].

Практичне заняття 3

Визначення орієнтовних нормативів трудомісткості та розрахунку вартості розроблення НПАОП

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти з порядком визначення орієнтовних нормативів трудомісткості та розрахунку вартості розроблення НПАОП в результаті чого вони мають:

знати – види НПАОП та орієнтовні нормативи трудомісткості їх розроблення.

вміти – визначати орієнтовні нормативи трудомісткості та проводити розрахунок вартості розроблення НПАОП.

Під розробленням НПАОП (правил, норм, положень, інструкцій, рекомендацій, керівництв, вказівок тощо) розуміють такі види робіт:

- первинне розроблення;
- перевірку;
- перегляд;
- внесення змін, доповнень;
- запозичення (пряме застосування);
- експертизу.

Трудомісткість конкретного виду робіт – це кількість робочого часу, необхідного на їх виконання.

Трудомісткість визначається на основі базових нормативів T_{61} та T_{62} , які враховують кількість людиноднів (л.дн.), необхідних на розроблення, перевірку, експертизу різних за змістом і призначенням нормативних актів з

умовним обсягом в 10 сторінок формату А-4 стандартного машинописного тексту з інтервалом 1,5.

Загальна вартість визначається як сума вартостей різних видів робіт, що виконуються в процесі розроблення НПАОП.

Література [1; 2; 33].

Практичне заняття 4

Розробка комплексу заходів з питань охорони праці на підставі результатів визначення ступеня базового ризику виникнення небезпечної ситуації

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти з порядком розробки комплексу заходів з питань охорони праці на підставі результатів визначення ступеня базового ризику виникнення небезпечної ситуації в результаті чого вони мають:

знати – ступінь базового ризику та імовірність виникнення небезпечної ситуації, важкість та можливість небажаних наслідків через виникнення небезпечної події;

вміти – визначати ступінь базового ризику та імовірність виникнення небезпечної ситуації, важкість та можливість небажаних наслідків через виникнення небезпечної події і розробляти комплекс заходів з питань охорони праці на їх основі.

Ступінь базового ризику P виникнення небезпечної ситуації визначається за формулою

$$P = T \cdot \Pi \cdot B_p, \quad (4.1)$$

де T – важкість можливих наслідків небезпечних ситуацій;

Π – можливість нараження на небезпеку;

B_p – імовірність виникнення небажаних подій.

Умовна імовірність виникнення небезпечної події у числовому відтворенні визначається шляхом експертної оцінки за таблицею 4.1.

Таблиця 4.1

Імовірність виникнення небезпечної події (B_p)

<i>Імовірність</i>	<i>Коментарі</i>
5 – майже напевно	Подія, що спостерігається регулярно або трапляється у більшості випадків
4 – досить імовірно	Подія, що спостерігається періодично
3 – імовірно	Подія, що трапляється інколи
2 – малоймовірно	Подія, що трапляється рідко
1 – майже неймовірно	Подія, що трапляється лише при винятковому збігу обставин

Важкість та можливість небажаних наслідків через виникнення небезпечної події у числовому відтворенні визначається за даними наведеними у таблиці 4.2.

Таблиця 4.2

Важкість та можливість наслідків небезпечної події (T)

<i>Категорія</i>	<i>Важкість небезпечної події</i>	<i>Можливі наслідки</i>
1	2	3
5 – катастрофічна	Груповий нещасний випадок; нещасний випадок і з смертельним наслідком; аварія; пожежа	Розслідування державними органами влади. Кримінальна відповідальність. Штрафні санкції. Зупинка робіт. Закриття виду діяльності
4 – суттєва	Важкий нещасний випадок (тимчасова непрацездатність понад 60 днів). Профзахворювання. Інцидент, загоряння	Розслідування державними органами влади. Кримінальна відповідальність. Штрафні санкції згідно КУпАП. Можлива призупинка робіт

продовження табл. 4.2

1	2	3
3 – незначна	Хвороба з тимчасовою втратою працездатності протягом до 60 днів. Інцидент, загоряння	Розслідування державними органами влади. Штрафні санкції згідно КУпАП. Можлива призупинка робіт
2 – мінімальна	Травма без втрати працездатності, медична допомога, надання легшої роботи. Інцидент, загоряння	Внутрішнє розслідування. Адміністративна відповідальність. Штрафні санкції згідно КУпАП
1 - несуттєва	Несуттєва травма (поріз, забиття)	Дисциплінарна відповідальність

Можливість нараження на небезпеку визначається за даними наведеними у таблиці 4.3.

Таблиця 4.3

Можливість нараження на небезпеку (П)

Числове значення	Характеристика
3	Постійна можливість нараження на небезпеку (щоденна, щозмінна)
2	Рідка можливість нараження на небезпеку (один раз на місяць)
1	Мінімальна (один чи декілька разів на рік)

Рекомендований план заходів має враховувати коментарі наведено у табл. 4.4.

Таблиця 4.4

Рекомендації до розробки плану заходів

Ступінь ризику	Коментарі
1	2
Екстремальний (55-75)	Потребує невідкладних дій високопосадового керівництва із обов'язковим складанням плану заходів та призначенням відповідальних осіб. При необхідності здійснюють призупинку робіт і ін.

продовження табл. 4.4

1	2
Високий (25-54)	Потребує уваги високопосадового керівництва. Термінове інформування працівників та їх безпосередніх керівників, начальників служби охорони праці. Вжиття заходів по забіганню безпеки працівників і т. ін.
Середній (10-24)	Інформувати працівників і безпосередніх керівників, та начальників служби охорони праці. Вжити заходи щодо зменшення ризику і т. ін.
Низький (1-9)	Здійснюється управління шляхом виконання існуючих процедур, які не потребують додаткових фінансових ресурсів. Проінформувати керівників підрозділів служби о/п про закінчення робіт з визначення ступеня ризику і ін.

Література [11; 18; 25].

2. ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Рекомендовані теми самостійної роботи

№ з/п	Назва питання	Література
1	2	3
1	Правове забезпечення охорони праці в Україні. Законодавче регулювання прав робітників в Україні.	1; 2; 8–10; 14
2	Закон України про «Охорону праці». Положення про Національну раду з питань безпечної життєдіяльності населення. Її повноваження та компетенції.	1; 2; 8; 16
3	Промислова безпека та охорона праці в Україні та інших державах. Регулювання управління промисловою безпекою на державному рівні	1; 2; 7; 11; 17; 27; 29
4	Правове забезпечення навчання та перевірки знань керівників та спеціалістів, що експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки.	1; 11; 30; 31
5	Нормативна база щодо об'єктів підвищеної небезпеки.	11; 17; 24–27;

		34–36
6	Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.	3; 15
7	Нормативно-правове забезпечення техногенної безпеки.	11; 29
8	Положення про державну службу з надзвичайних ситуацій, її завдання, функції та повноваження.	32
9	Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку.	12; 13

2.2. Оформлення звіту про самостійну роботу

Підсумком самостійної роботи здобувача вищої освіти денної і заочної форм навчання є складання письмового звіту за вказаними темами, який виконується у вигляді окремого звіту.

Здача звіту про самостійну роботу відбувається у терміни, обумовлені викладачем і є підтвердженням виконання здобувачем вищої освіти навчальної програми дисципліни.

Звіт оформлюється на стандартному аркуші паперу формату А4 (210x297) з одного боку. Поля: праве – 10 мм, верхнє, нижнє, лівє – 20 мм. Звіт може бути рукописним або друкованим і виконується українською мовою (копія звіту подається на електронному носії).

Звіт складається з плану, основної частини, списку використаної літератури та додатків (при необхідності).

Об'єм тексту – до 20 сторінок. Схеми, таблиці, рисунки розміщуються за текстом, або подаються у додатках.

На титульній сторінці звіту має бути зазначена назва навчального закладу, кафедри, назва роботи, навчальна група, прізвище здобувача вищої освіти та викладача і рік виконання.

Захист звіту про самостійну роботу відбувається у терміни, обумовлені викладачем.

3. ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАТЬ

1. Що таке охорона праці.
2. Які види планування роботи з охорони праці на виробництві існують.
3. Які види стимулювання роботи щодо вдосконалення охорони праці ви знаєте.
4. Які види нагляду за охороною праці ви знаєте.
5. Загальна структура управління охороною праці на різних рівнях.
6. Які рівні управління охороною праці ви знаєте.
7. Назвіть економічні методи управління охороною праці.
8. Органи, що здійснюють державний нагляд за додержанням законів та інших нормативно-правових актів із охорони праці.
9. Обов'язки роботодавця (керівника) щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці.
10. Обов'язки та права працівника за трудовим договором з питань охорони праці.
11. Відповідальність за порушення законодавства та нормативних актів з охорони праці.
12. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування шкоди.
13. Що таке промислова безпека.
14. Державний нагляд за промисловою безпекою.
15. Дозволи на використання устаткування підвищеної небезпеки.
16. Що таке потенційно небезпечний об'єкт.
17. Що таке об'єкт підвищеної небезпеки.
18. Що таке техногенна безпека.
19. Система управління техногенною безпекою.
20. Органи державного нагляду (контролю) у сфері техногенної безпеки.
21. Періодичність здійснення планових перевірок суб'єктів господарювання у сфері техногенної безпеки.

22. Забезпечення техногенної безпеки.
23. Класифікація техногенно-небезпечних об'єктів залежно від можливих наслідків надзвичайної ситуації техногенного характеру.
24. Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях за місцем роботи.
25. Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях за місцем навчання.
26. Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях за місцем проживання.
27. Практична підготовка та відпрацювання дій працівників на підприємствах за можливими аварійними ситуаціями.

4. Рекомендована література

4.1. Базова

1. Москальова В.М., Филипчук В.Л., Кусковець С.Л., Турченко В.О. Охорона праці у питаннях та відповідях : навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2011. 444 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/16898/1/НавчПосОх.праці%20%28п.ит.від.%20%29НУВГП%2015.01.11%20р.pdf> (дата звернення: 01.02.2020).
2. Правові основи працезахоронної політики України : навч. посіб. / Ткачук К.Н., Москальова В.М., Кусковець С.Л., Зацарний В.В. Рівне : НУВГП, 2010. 310 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/eprint/2187/> (дата звернення: 03.02.2020).
3. Гіроль М.М. Техногенна безпека / М.М. Гіроль, Л.Р. Ниник, В.Й. Чабан. – Рівне, 2003. – 358 с.
4. Гогіташвілі Г.Г. Системи управління охороною праці. Львів: Афіша, 2002. – 315 с.
5. Гогіташвілі Г.Г. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами / Г.Г. Гогіташвілі, Є.-Т. Карчевські, В.М. Лапін. – К., 2007. – 367 с.
6. Ткачук К.Н., Мольчак Я.О., Каштанов С.Ф. та ін. Управління охороною праці. Луцьк: ЛНТУ, 2012. – 287 с.

7. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навчальний посібник. 6-те вид., доп. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2013. – 283 с.

4.2. Допоміжна

8. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення: 27.01.2020) (дата звернення: 03.02.2020).

9. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 28 грудня 2014 року № 77-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14/ed20170101> (дата звернення: 03.02.2020).

10. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 1 липня 1993 року № 3356-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12> (дата звернення: 03.02.2020).

11. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18 січня 2001 року № 2245-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14> (дата звернення: 27.01.2020).

12. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12> (дата звернення: 03.02.2020).

13. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059-VIII. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172059.html (дата звернення: 03.02.2020).

14. Кодекс законів про працю України. Затв. законом Української РСР від 10.12.1971. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 29.01.2020).

15. Кодекс цивільного захисту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (дата звернення: 31.01.2020).

16. Постанова Кабінету Міністрів України від від 15 вересня 1993 р. № 733 Про створення Національної ради з питань безпечної життєдіяльності населення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-93-п> (дата звернення: 30.01.2020).

17. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.08.2002 р. № 1288 «Про затвердження Положення про Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів». URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=53408 (дата звернення: 31.01.2020).

18. Постанова КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1043 Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1043-2017-п> (дата звернення: 31.01.2020).

19. ДСТУ 2293-14 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. URL: http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2017/10/dstu_2293_2014.pdf (дата звернення: 31.01.2020).

20. Наказ Державного комітету по нагляду за охороною праці від 15.11.2004 р. № 255 «Типове положення про службу охорони праці». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04> (дата звернення: 03.02.2020).

21. Наказ Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327 Національний класифікатор України ДК 003:2010 «Класифікатор професій». URL: (дата звернення: 03.02.2020).

22. Наказ Держспоживстандарту України № 457 від 11.10.2010 р. «Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010». URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN61334.html (дата звернення: 30.01.2020).

23. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 року № 336 Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. URL: (дата звернення: 03.02.2020).

24. Наказ МНС України від 23.02.2006 № 98 «Про затвердження Методики ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0286-06> (дата звернення: 30.01.2020).

25. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 04 грудня 2002 р. № 637 «Про затвердження Методики визначення ризиків та їх прийнятних рівнів для декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки». URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN5355.html (дата звернення: 31.01.2020).

26. Наказ МНС України від 18.12.2000 р. № 338 «Про затвердження Положення про паспортизацію потенційно небезпечних об'єктів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0970-05> (дата звернення: 31.01.2020).

27. Наказ МВС України від 17.01.2019 р. № 22 Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, та інших форм розпорядчих документів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0073-19> (дата звернення: 31.01.2020).

28. Наказ МВС від 06.08.2018 № 658 «Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-18> (дата звернення: 31.01.2020).

29. Наказ МВС від 05.11.2018 р. № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1346-18> (дата звернення: 31.01.2020).

30. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1107 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1107-2011-п> (дата звернення: 30.01.2020).

31. Постанова КМУ від 26 червня 2013 р. № 444 Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-п> (дата звернення: 31.01.2020).

32. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1052 Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-п>. (дата звернення: 30.01.2020).

33. НПАОП 0.00-3.11-94 Орієнтовні нормативи трудомісткості та вартості робіт щодо опрацювання державних нормативних актів про охорону праці. URL: https://dnaop.com/html/615/doc-НПАОП_0.00-3.11-94 (дата звернення: 30.01.2020).

34. НПАОП 0.00-3.08-02 «Нормативи порогових мас небезпечних речовин для ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки». URL: https://dnaop.com/html/1247/doc-НПАОП_0.00-3.08-02 (дата звернення: 31.01.2020).

35. НПАОП 0.00-6.21-02 «Порядок ідентифікації та обліку об'єктів підвищеної небезпеки». URL: https://dnaop.com/html/1269/doc-НПАОП_0.00-6.21-02 (дата звернення: 30.01.2020).

36. НПАОП 0.00-6.22-02 «Порядок декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки». URL: https://dnaop.com/html/1309/doc-НПАОП_0.00-6.22-02 (дата звернення: 30.01.2020).

4.3. Інтернет-ресурси

36. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова.
URL: <http://eprints.kname.edu.ua/>.

37. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>.

38. Наукова бібліотека НУВГП. URL: [http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka_\(інформаційні ресурси у цифровому репозиторії\)](http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka_(інформаційні_ресурси_у_цифровому_репозиторії)).

39. Журнал «Охорона праці і пожежна безпека». URL: <http://oppb.com.ua>.